

Malmö stad
Stadsrevisionen

ÅRSREDOGÖRELSE 2018

Revisorskollegiet 2019-04-10

Innehållsförteckning

1	Iakttagelser och synpunkter avseende 2018 års revision	3
2	Revisorernas granskning 2018	4
3	Granskningens genomförande	5
4	Årlig granskning	5
5	Revisionskontorets sammanfattning av årets granskningar	6
	Kommunstyrelsen.....	7
	Valnämnden.....	10
	Överförmyndarnämnden.....	11
	Tekniska nämnden.....	12
	Stadsbyggnadsnämnden	13
	Miljönämnden	14
	Kulturnämnden.....	14
	Servicenämnden	15
	Fritidsnämnden	16
	Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden	17
	Funktionsstödsnämnden.....	17
	Arbetsmarknads- och socialnämnden.....	18
	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	20
	Grundskolenämnden.....	20
	Förskolenämnden	21
6	Fördjupade granskningsprojekt	22
	Våldsbejakande miljöer	22
	Direktupphandling och ramavtalstrohet.....	23
	Hemlöshet	26
	Arbetsmarknadsinsatser	28
	Familjehemsplacerade barn	29
	LSS-verksamhet	30
	Underhåll av fastigheter i Malmö stad	31
	Kränkande behandling i grundskolan	32
	Informationssäkerhet	33
	Verifikationsgranskning	35
	Kompetensförsörjning.....	35
	Klimatutsläpp och matkonsumtion.....	37
	Samordnad individuell plan.....	38
7	Granskning av de kommunala bolagen	40
	Bilaga 1: Granskningsrapporter och revisionsberättelser	40
	Bilaga 2: Granskningsrapporter och revisionsberättelser	40

1 Iakttagelser och synpunkter avseende 2018 års revision

Allmänt

Under granskningen av 2018 års verksamhet inom kommunstyrelsen, nämnderna, de kommunägda aktiebolagen, stiftelserna, kommunalförbunden och finansiellt samordningsförbund har revisorerna fortlöpande erhållit rapportering från sakkunniga. Iakttagelser har, då så ansetts erforderligt, rapporterats till nämnderna och/eller kommunfullmäktige.

I samband med granskningen av 2018 års bokslut har revisorerna och de sakkunniga rapporterat synpunkter som framkommit under granskningens gång och framfört dessa till berörda nämndspresidier, styrelser och/eller berörda förvaltningsledningar.

Efter de sammanträden som revisorerna haft med presidierna ställer sig samtliga revisorer bakom de synpunkter som då framförts. För information om granskningsresultaten av de olika nämnderna, utöver vad som följer nedan, hänvisas till särskilt upprättade och avlämnade årsrapporter och fördjupade granskningsrapporter för respektive verksamhet.

Inom några områden har revisorerna gjort nedanstående iakttagelser vilka revisorerna särskilt vill fästa kommunfullmäktiges uppmärksamhet på.

Ekonomisk styrning och kontroll

Mot bakgrund av Malmö stads ekonomiska och demografiska utmaningar i ett svårbedömt konjunkurläge, där verksamhetens kostnader bedöms öka i snabbare takt än intäkterna, tillsammans med ett betydande investerings- och finansieringsbehov, vill revisorerna fästa kommunfullmäktiges uppmärksamhet på nödvändigheten av ett starkt fokus på tydlig ekonomisk styrning och kontroll av den löpande verksamheten.

Revisorerna noterar bland annat att kostnaderna för hemlöshet och ekonomiskt bistånd fortsatte att öka under 2018.

Verksamhet

Överförmyndarnämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden uppvisar låg måluppfyllelse för verksamheten. Dessa områden behöver utvecklas och förbättras.

Genomförd granskning av informationssäkerhetsarbetet visar att kommunstyrelsens och kulturnämndens interna kontroll avseende informationssäkerhet inte är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning av familjehemsplaceringar gör revisorerna bedömningen att arbetsmarknads- och socialnämnden inte säkerställer att det finns en ändamålsenlig uppföljning på aggregerad nivå av familjehemsplacerade barn som skapar förutsättningar för en familjehemsvård av god kvalitet.

En under året genomförd granskning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna visar att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden samt kommunstyrelsen inte har en helt ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning inom området. Brister som i tidigare granskning identifierats rörande det kommunala aktivitetsansvaret kvarstår. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens styrning och uppfölj-

ning av det kommunala aktivitetsansvaret bedöms som otillräcklig, och nämnden uppvisar bristande måluppfyllelse inom området.

Revisionen har granskat om policyn för hållbar utveckling och mat för Malmö stad efterlevs samt om genomförande, utvärdering och uppföljning är ändamålsenlig. Kommunstyrelsen och kulturnämnden bedöms inte efterleva policyn och bedöms inte heller genomföra och följa upp policyn på ett ändamålsenligt sätt.

Otydlig roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelse och övriga nämnder är en återkommande iakttagelse i revisionens fördjupade granskningar. Det finns behov av förtydligande kring vilka strategiska frågor som ska drivas och följas upp av kommunstyrelsen och vilka frågor som ingår i respektive nämnds strategiska arbete.

2 Revisorernas granskning 2018

Vem bestämmer vad revisionen/revisorerna gör?

Revisorernas uppdrag styrs av kommunallagen eller aktiebolagen (när det gäller lekmannarevision i bolag) och god revisionsordning i kommuner och landsting. Revisorernas granskning görs på uppdrag av fullmäktige. Revisorerna bestämmer själva vad som ska granskas.

Enligt lagen ska revisorerna årligen pröva

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om styrelsen och nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Vad gör revisionen/revisorerna?

Varje nämnd ansvarar för styrning, uppföljning och kontroll av sin egen verksamhet. Revisorernas uppdrag är att granska hur nämnderna genomför detta uppdrag.

Revisorerna granskar årligen den verksamhet som styrelsen, nämnderna samt fullmäktigeberedningarna bedriver. Granskningen omfattar även de enskilda ledamöterna.

Revisorerna ställer frågor som:

- Utförs fullmäktiges uppdrag på det sätt som är beslutat?
- Uppnås fullmäktiges mål?
- Används stadens resurser på rätt sätt?
- Bedrivs verksamheten inom de ekonomiska ramar som fullmäktige fastställt?

Revisorerna granskar också mer övergripande de företag som staden helt eller delvis äger.

Hur arbetar revisionen/revisorerna?

Revisorernas arbete präglas av integritet och oberoende. Revisorerna avgör självständigt både vad som ska granskas och hur granskningen ska genomföras.

Revisorerna gör varje år en bedömning och planering av vad som ska granskas. Granskningarna genomförs av yrkesrevisorer. Revisorerna gör även egna analyser och bedömningar av varje granskning. Bedömningen sammanfattas i en skrivelse, missiv, som skickas till berörd nämnd.

När revisorerna gjort klar granskningen för året sammanfattas resultatet i en revisionsberättelse. Den används som underlag för fullmäktiges årliga prövning av om styrelsen och nämnderna ska beviljas ansvarsfrihet.

3 Granskningens genomförande

I enlighet med revisionsplanen genomförs under verksamhetsåret följande granskningsinsatser:

- **Årlig granskning**
Denna omfattar en grundläggande granskning av delårsrapporterna, den sk löpande redovisningsgranskning samt bokslutsgranskningen och den genomförs vid samtliga nämnder och styrelsen.
- **Fördjupade granskningsprojekt**
Under året granskas vissa verksamheter/delar av verksamheter i sk fördjupade projekt. Resultatet redovisas i särskilda rapporter.
- **Årsrapport**
Revisionskontoret upprättar en årsrapport för varje nämnd och styrelse. Denna är en sammanställning av årets granskningar som berört nämnden/styrelsen. I denna redovisas också en sammanfattande bedömning av nämndens/styrelsens ledning, styrning, uppföljning och interna kontroll.
- **Kommunala bolag mm**
Som ett led i den samordnande revisionen genomförs också på uppdrag av lekmannarevisorerna granskningar vid de kommunala bolagen.

4 Årlig granskning

Granskning delårsbokslut

Den årliga granskningen omfattar en grundläggande uppföljning/granskning av delårsrapporterna. Denna genomförs vid alla nämnder och styrelsen.

Denna omfattar i huvudsak följande:

- uppföljning av tidigare års granskningar
- bevaka nämndens/styrelsens budget- och verksamhetsbeslut
- fortlöpande följa nämndens/styrelsens styrning, uppföljning och kontroll
- kontrollera hur nämnden/styrelsen åtgärdat ev myndighetspåpekanden/domar
- följa upp vissa personalfrågor ex ohälsotal, mångfald, arbetsmiljö
- följa upp/granska delårsrapport 1 och 2
- genomföra den sk löpande granskningen
- nämndens/styrelsens redovisning och interna kontroll
- kontinuerlig dialog med nämnd och förvaltning samt möte med presidium
- utifrån en bedömning av väsentlighet och risk lämna förslag till nya granskningsprojekt

Rapport redovisas för ansvarig styrgrupp i samband med delårsboksluten. Årsrapport DR 2 utgör underlag för höstens presidiummöten samt revisorernas granskning av delårsrapport 2 med uttalande om de finansiella målen och målen för verksamheten kommer att uppnås.

Löpande granskning

I samband med granskningen av delårsrapporterna genomförs också den sk löpande granskningen. Revisorskollegiet väljer, utifrån en risk- och väsentlighetsanalys, ett antal områden som granskas inom nämnderna och styrelsen.

5 Revisionskontorets sammanfattning av årets granskningar

Årsrapporter

Efter bokslutsgranskningen har årsrapporter upprättats och översänts till samtliga nämnder och styrelsen. Denna innehåller en redovisning av samtliga granskningsinsatser som berört nämnden/styrelsen under verksamhetsåret. I Kommunallagen (2017:725) 12 kap 1 § anges att revisorernas uppgifter är att pröva om verksamheten sköts på ett **ändamålsenligt** och från ekonomisk synpunkt **tillfredsställande** sätt, om räkenskaperna är **rättvisande** och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är **tillräcklig**.

För revisorernas granskning av verksamhet, ekonomi, intern kontroll samt räkenskaper används följande bedömningar och bedömningskriterier:

Ändamålsenlig verksamhet	Nämndens verksamhet har bedrivits i enlighet med nämndens reglemente, kommunfullmäktiges mål och uppdrag, nämndens mål, samt kommunallagen.
Tillfredsställande ekonomi	Nämndens verksamhet har bedrivits inom de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska ramarna.
Rättvisande räkenskaper	Nämndens bokslut är rättvisande och upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.
Tillräcklig intern kontroll	Nämndens mål, uppdrag och ekonomiska ramar överensstämmer med fullmäktiges beslut. Nämnden har fastställt mätbara och uppföljningsbara mål i enlighet med fullmäktiges beslut. I enlighet med reglementet för intern kontroll samt tillhörande tillämpningsanvisningar har nämnden: <ul style="list-style-type: none"> • säkerställt att verksamheten styrs i enlighet med beslutade mål, lagar, förordningar och andra regler samt har en tillförlitlig finansiell rapportering • kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt säkerställer att fattade beslut verkställs och följs upp. • som grund för den årliga planeringen, prioriteringen och uppföljningen av det interna kontrollarbetet genomfört en risk- och väsentlighetsanalys. • löpande följt upp det interna kontrollsystemet och antagit en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. • löpande erhållit rapportering av resultatet från uppföljningen samt vid upptäckta brister förslagit åtgärder.

Om granskningen utifrån bedömningskriterierna påvisar väsentliga avvikelser bedöms ovanstående områden som inte helt, alternativt inte, ändamålsenlig/tillfredsställande/rättvisande/tillräcklig.

Nedan redovisas den sammanfattande bedömningen för styrelsen och samtliga nämnder.

Nämnd/styrelse	Intern kontroll	Verksamhet	Ekonomi	Räkenskaper
Kommunstyrelsen				
Valnämnden				
Överförmyndarnämnden				
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden				
Arbetsmarknads- och socialnämnden				
Funktionsstödsnämnden				
Grundskolenämnden				
Förskolenämnden				
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden				
Stadsbyggnadsnämnden				
Tekniska nämnden				
Miljönämnden				
Servicenämnden				
Kulturnämnden				
Fritidsnämnden				

Fördjupad granskning	KS	VN	ÖFN	HVO	ASN	FSN	GRN	FskN	GVN	SBN	TN	MN	SN	KN	FN
Våldsbejakande miljöer															
Upphandling & ramavtalstrohet															
Hemlöshet															
Arbetsmarknadsinsatser															
Familjehemsplacerade barn															
LSS															
Underhåll av fastigheter															
Kränkande behandling grundskolan															
Informationssäkerhet															
Verifikationsgranskning															
Kompetensförsörjning															
Klimatutsläpp och mat															
SIP															

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Malmö stads årsredovisning 2018 och dess förvaltningsberättelse har granskats och bedömts. Förvaltningsberättelsen bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning och innehåller i allt väsentligt de upplysningar som ska finnas enligt lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning.

God ekonomisk hushållning

För 2018 redovisar Malmö stad ett överskott om 921 Mkr. Överskottet förklaras till stor del av exploaterings- och realisationsvinster, men beror även på att vissa verksamheter genererar

överskott. Ordinarie verksamhet rensat från extraordinära poster såsom realisationsvinster, genererade ett överskott om 331 Mkr. Kommunstyrelsen redovisar att det har skett en positiv förflyttning av samtliga kommunfullmäktigemål mot måluppfyllelse. Det är dock inget av kommunfullmäktiges mål som uppfyllts fullt ut under 2018, med undantag för kommunfullmäktiges finansiella mål som visar att staden har en hållbar ekonomisk utveckling. Sammantaget bedöms Malmö stad ha en god ekonomisk hushållning då stadens redovisar ett tillfredsställande ekonomiskt resultat, verksamhetsmålen delvis har uppfyllts och att kommunfullmäktiges finansiella mål har uppnåtts.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktigemålen beskrivs som långsiktiga i sin karaktär och uppföljningen består därför huvudsakligen av en bedömning huruvida utvecklingen går i riktning mot måluppfyllelse. Av Budget 2018 framgår också att kommunfullmäktiges mål ska gälla för innevarande mandatperiod, men ska samtidigt uppnås så fort som möjligt. Måluppföljningen omfattar inte några delmål och tydliggör inte vad som ska uppnås under respektive budgetår och vad som ska uppnås under mandatperioden

Kommunstyrelsen har i Malmö stads årsredovisning 2018 följt upp samtliga tio kommunfullmäktigemål. Uppföljningen av kommunfullmäktigemålen beskrivs i termer såsom positiv förflyttning, positiv utveckling, måluppfyllelsen har förbättrats, måluppfyllelsen god, målet har bidragit som planerat, rörelse mot att målet uppnås. Kommunstyrelsen har utvärderat om respektive verksamhetsmål har uppfyllts och för 2018 bedöms inget av kommunfullmäktiges mål ha uppfyllts fullt ut. Kommunstyrelsens analys och bedömning visar att måluppfyllelsen är god för flera av kommunfullmäktigemålen och det har skett en positiv förflyttning för samtliga mål.

Sammantaget bedöms resultatet enligt årsredovisningen inte fullt ut vara förenligt med de verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat då det i årsredovisningen framkommer att inget av kommunfullmäktiges mål uppfyllts fullt ut 2018. Kommunstyrelsens uppföljning av kommunfullmäktiges mål bedöms också vara i behov av utveckling då måluppföljningen inte tydliggör när i tid respektive mål ska uppnås samt grad av måluppfyllelse vid mandatperiodens slut 2018.

Finansiellt mål

Kommunfullmäktige har fastställt ett finansiellt mål att *Malmö stad ska ha en hållbar ekonomisk utveckling*. Målet är långsiktigt och avser att trygga en hållbar ekonomisk utveckling över tid. Hållbarheten i ekonomin mäts genom tre indikatorer. Kommunfullmäktiges finansiella mål har granskats och stadens ekonomiska utveckling bedöms som hållbar.

Balanskrav

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat). Malmö stads balanskravsutredning har granskats och bedöms uppfylla det lagstadgade balanskravet.

Resultatutjämningsreserv

Malmö stad har för 2018 satt av medel till resultatutjämningsreserv med 674 Mkr. Reserveering till en resultatutjämningsreserv får göras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 % av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Malmö stads resultatutjämningsreserv har granskats och bedöms uppfylla kraven enligt kommunallagen.

Drift- och investeringsredovisning

Kommunfullmäktige har i budget 2018 fastställt ett budgeterat resultat om 300 Mkr. Malmö stad redovisar på balansdagen en budgetavvikelse om +621 Mkr. Budgetavvikelser rapporteras i stadsrevisionens årsrapporter för respektive nämnd/styrelse. Stadens sammanfattande driftsredovisning har stämts av mot lagen om kommunal redovisning utan avvikelse.

Kommunfullmäktige har i budget 2018 fastställt en investeringsplan om 3 918 Mkr. Malmö stad redovisar på balansdagen en investeringsutgift om 2 569 Mkr (66 % investeringsutgift/investeringsplan). Avvikelsen mot budget förklaras huvudsakligen av projekt som förskjutits i tid eller haft lägre utgifter. Stadens sammanfattande investeringsredovisning har stämts av mot lagen om kommunal redovisning utan avvikelse.

Rättvisande räkenskaper

Malmö stads balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande. Vid granskning av Malmö stads räkenskaper har dock iakttagelser gjorts beträffande skuld till Migrationsverket och avsättning för skatterisk. Iakttagelserna redovisas i årsrapport 2018 Malmö stad.

Malmö stad har redogjort för att staden använder finansiella derivatinstrument i syfte att säkra positioner avseende kurs- och ränteförändringar (ränte- och valutasäkra underliggande lån). Malmö stads dokumentation av säkringsinstrument, säkrade poster och säkringsförhållandet dem emellan har granskats och bedöms visa på effektiv säkring av ränterisk.

Malmö stads kassaflödesanalys som visar hur stadens verksamhet har finansierats har stämts av med utgångspunkt i lagen om kommunal redovisning och rekommendation från rådet för kommunal redovisning. Sammantaget bedöms kassaflödesanalysen i allt väsentligt vara uppställd enligt rekommendation, posterna i kassaflödesanalysen stämmer överens med balansräkning och resultaträkning samt noter finnas i tillräcklig omfattning.

Malmö stads sammanställda redovisning har granskats och bedömts. Granskningen är utförd enligt god revisionssed och har i huvudsak omfattat koncernbokningar, konsolideringsprinciper, elimineringar och noter. Genomförd granskningen har inte resulterat i några väsentliga avvikelser eller anmärkningar.

Kommunstyrelsen som nämnd

Intern kontroll

Sammanfattningsvis bedöms kommunstyrelsens interna kontroll 2018 som inte helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen inte har fattat beslut om uppföljning av intern kontroll 2017, riskanalys 2018 och intern kontrollplan 2018. Dessa dokument har endast behandlats av kommunstyrelsens arbetsutskott. Kommunstyrelsens arbetsutskott har fattat beslut om två interna kontrollplaner, en för kommunstyrelsen (förvaltning 102) och en för kommunstyrelsen (finansieringen 099). Kommunstyrelsen har beslutat om kommungemensamma granskningar 2018, men inte tagit del av den riskanalys som ligger till grund för urvalet av granskningarna. I två fördjupade granskningar avseende 2018, informationssäkerhet samt upphandling och avtalstrohet, har kommunstyrelsens interna kontroll inte bedömts som tillräcklig.

Kommunstyrelsens uppföljning av den interna kontrollen bedöms som tillräcklig. Kommunstyrelsen har fått återrapportering på samtliga granskningar och direktåtgärder som framgår av intern kontrollplanerna.

Verksamhet

Sammantaget bedöms kommunstyrelsen 2018 ha bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt. Kommunstyrelsens verksamhet har granskats översiktligt utifrån kommunstyrelsens reglemente, lagar, riktlinjer, rapporter och nyckeltal.

Kommunstyrelsens uppföljning av målen bedöms ha utvecklats positivt jämfört med 2017. Kommunstyrelsen har följt upp samtliga av styrelsen beslutade mål och angivit måluppfyllelse för år 2018. Kommunstyrelsen gör bedömningen att 15 mål är uppnådda och att två mål är delvis uppnådda. Kommunstyrelsen har även kommenterat hur de bidrar till att uppfylla de av kommunfullmäktige beslutade målen. Kommunstyrelsen har genomfört de åtta uppdrag som kommunfullmäktige riktade till kommunstyrelsen i budgeten för 2018. Uppdragen följs upp genom en kort beskrivning av genomfört arbetet.

Utifrån de fördjupade granskningar som har genomförts under 2018 rekommenderas kommunstyrelsen att utveckla arbetet med att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Under 2018 har det pågått utvecklingsarbete som innefattar att se över kommunstyrelsens och stadskontorets lednings-, samordnings- och uppföljningsansvar samt att tydliggöra stadskontorets roll i förhållande till facknämnderna.

Ekonomi

Kommunstyrelsen bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna. Resultatet uppgår sammantaget till +60 mkr för kommunstyrelsen (förvaltning 102) och +465 mkr för kommunstyrelsen (finansiering 099), totalt +525 mkr.

Räkenskaper

Kommunstyrelsens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Valnämnden

Intern kontroll

Nämndens riskhantering har granskats översiktligt och bedöms som tillräcklig. Nämndens interna kontrollplan baseras på dokumenterade riskanalyser i enlighet med reglementet för intern kontroll.

Sammanfattningsvis bedöms nämndens interna kontroll 2018 som tillräcklig.

Verksamhet

Valnämndens verksamhet har granskats översiktligt utifrån nämndens reglemente. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med lagstiftning och reglementet för nämnden. Sammantaget bedöms nämnden 2018 ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Valnämnden har inte beslutat om några särskilda nämndsmål i anslutning till kommunfullmäktigemålen utan hänvisar till vad som anförs rörande nämndens ansvar och verksamhet i nämndsbudgeten för 2018. Det rekommenderas att valnämnden noga tar ställning till om det går att besluta om åtminstone något nämndsmål kopplat till kommunfullmäktigemålen.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att verksamheten har bedrivits inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Överförmyndarnämnden

Intern kontroll

Överförmyndarnämndens interna kontroll bedöms som tillräcklig under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens riskhantering, kontrollmiljö, kontroller samt uppföljning. Bedömningen grundar sig på att nämnden i huvudsak har en välfungerande process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Verksamhet

Överförmyndarnämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens efterlevnad till mål och uppdrag samt gällande lagstiftning, föreskrifter och styrdokument. Bedömningen grundar sig på en rad olika iakttagelser.

Överförmyndarnämnden har fattat beslut om sju nämndsmål. Enligt årsanalys 2018 bedömer nämnden att ett mål har uppnåtts, fem mål har delvis uppnåtts och ett nämndsmål har inte uppnåtts under året. Överförmyndarnämnden uppnår inte målet att det ska finnas en tillräcklig mångfald i gruppen ställföreträdare som motsvarar det behov som finns hos enskilda huvudmän. Uppföljningen av nämndsmålets indikatorer visar att handläggningstiderna är längre än de uppsatta målvärdena.

Överförmyndarnämnden har följt upp nämndens mål och verksamheten. Nämnden bedöms ha en styrning och uppföljning mot mål och resultat. I Malmö stads budget 2018 fick överförmyndarnämnden ett uppdrag. Uppdraget har inte återrapporterats i årsanalysen.

Om verksamheten lever upp till gällande beslut, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten har granskats översiktligt. Avvikelse har noterats. Enligt nämndens uppföljning av intern kontroll har det funnits avvikelser i hanteringen av klagomålsärenden och klagomålsrutinen har inte efterlevts. Enligt skriftligt svar från enheten har klagomålsprocessen reviderats i december 2018. Vid granskningstidpunkten pågick det en genomgång av klagomålsprocessen. Genomgången ska säkerställa att processen samt klagomålsrutinen efterlevs och tillämpas enhetligt. Under året har länsstyrelsen tilldelat överförmyndarnämnden kritik för bristande handläggning. Länsstyrelsen lämnade även anmärkning samt kritik mot överförmyndarverksamheten i samband med den årliga inspektionen i december år 2018.

Ekonomi

Överförmyndarnämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Granskningen har riktat fokus mot nämndens följsamhet till budget och den ekonomiska uppföljningen. Bedömningen grundar sig på att överförmyndarnämndens ekonomiska resultat har hållit sig inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna. Överförmyndarnämndens resultat för år 2018 uppgår till 2 743 tkr.

Nämndens ekonomiska uppföljning bedöms i huvudsak ge en rättvisande bild och tillförlitlig information av ekonomin. Under året har det dock funnits en prognososäkerhet när det gäller de totala personalkostnaderna och resultatet. För ökad transparens rekommenderas nämnden att utveckla avsnittet uppföljning av ekonomin i nämndens rapportering under år 2019.

Räkenskaper

Överförmyndarnämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Tekniska nämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Granskningen av nämndens kontroller visar att det finns en fungerande riskhantering, en kontrollmiljö som säkerställer god intern kontroll, systematiska kontroller som är tydligt kopplade till riskanalysen samt en fungerande uppföljning av den interna kontrollen.

Verksamhet

Sammantaget bedöms nämnden under 2018 ha bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt. Bedömningen baseras främst på nämndens redovisade måluppfyllelse.

Nämnden har följt upp samtliga av nämnden beslutade mål. Nämnden bedöms för 2018 i huvudsak ha uppnått av nämnden beslutade mål. Av totalt nitton nämndsmål bedömer nämnden att 13 mål uppnåtts under året och att 6 delvis uppnåtts. Bland de nämndsmål som tekniska nämnden anser vara delvis uppnådda framgår att två avser jämställdhet, ett avser tillgänglighetsanpassning, ett avser varierat utbud av mötesplatser för rekreation m.m., och ett avser fastighets- och gatukontoret som attraktiv och öppen arbetsplats.

Ett av de mål som tekniska nämnden anser vara delvis uppnådda – ”Användningen av transportsystemet ska bli jämställt och andelen biltrafik ska minska till förmån för hållbara transportslag” – har en målindikator som är beroende av ”Resvaneundersökning 2018”, vars resultat inte är klara förrän i mars 2019. Måluppfyllelsegraden för detta nämndsmål bygger därför på en delbedömning. Tekniska nämnden uppger att målindikatorn ska se över inför 2019.

Granskning av Malmö stads arbete mot hemlöshet har genomförts av Malmö stads revisorer under 2018. Tekniska nämnden uppger i sitt yttrande att den delar revisorskollegiets övergripande synpunkter om att hemlöshetsarbetet har vissa brister i samverkan mellan berörda nämnder och att ansvarsfrågan delvis är oklar.

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med reglementet för nämnden. Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och redovisar ett överskott för helåret.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande, med reservation för nedanstående tre avvikelser.

- Hemsögatan: beläggning, anläggning av bussvändplats m.m.

Totalt har SKANSKA fakturerat ca 12,3 mkr under 2018 för utförda arbeten på Hemsögatan. Av dessa har ca 2 250 tkr bokförts som investering, resten som driftkostnad. Av de senare borde ca 4 250 tkr ha bokförts som investering. Ca 1 260 tkr oavskrivet restvärde borde ha uträknats (kostnadsbokförts).

- Söderkullaparken: sänkning av parkytan i syfte att skyfallssäkra staden.

När Söderkullaparken färdigställdes under 2018 återfördes (intäktsbokfördes) ej nyttjad marksaneringsavsättning på ca 4 360 tkr, som egentligen avsåg Fosietorpsparken. Intäktsbokföringen borde alltså inte ha gjorts på 2018.

- Förvaltning 014 hamnanläggningar: reparation/underhåll av byggnader m.m.

Utgifter på ca 1 400 tkr för reparation/underhåll utförd 2018 har felaktigt bokförts som investering i förvaltning 014 Hamnanläggningar. Korrigering har gjorts på 2019, varför kostnaden har belastat 2019.

Avvikelserna, inklusive förvaltning 014 Hamnanläggningar, har en sammanlagd påverkan på tekniska nämndens resultat för 2018 med ca -2 770 tkr, d.v.s. resultatet skulle ha varit motsvarande sämre utan dessa avvikelser.

Stadsbyggnadsnämnden

Intern kontroll

Stadsbyggnadsnämndens interna kontroll bedöms som tillräcklig under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens riskhantering, kontrollmiljö, kontroller samt uppföljning. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en välfungerande process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Verksamhet

Stadsbyggnadsnämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens efterlevnad till mål och uppdrag samt gällande lagstiftning, föreskrifter och styrdokument. Bedömningen grundar sig på att stadsbyggnadsnämnden har följt upp nämndens mål och verksamhet. Enligt stadsbyggnadsnämndens bedömning har 16 nämndsmål uppnåtts under året, tre nämndsmål har delvis uppnåtts och ett nämndsmål har inte uppnåtts. Nämndens bedöms ha en styrning och uppföljning mot mål och resultat. Om verksamheten lever upp till gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten har granskats översiktligt. Inga väsentliga avvikelser har noterats.

Ekonomi

Stadsbyggnadsnämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Granskningen har riktat fokus mot nämndens följsamhet till budget och den ekonomiska uppföljningen. Bedömningen grundar sig på att stadsbyggnadsnämnden ekono-

miska resultat har hållit sig inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna. Stadsbyggnadsnämnden redovisar ett resultat på 9,1 Mkr för år 2018. Nämndens ekonomiska uppföljning har granskats och bedömts. Inga väsentliga avvikelser har noterats.

Räkenskaper

Stadsbyggnadsnämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Miljönämnden

Intern kontroll

Miljönämndens interna kontroll bedöms som tillräcklig under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens riskhantering, kontrollmiljö, kontroller samt uppföljning. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en välfungerande process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Under året har dock brister noterats i miljönämndens interna kontroll avseende verifikationer och löpande bokföring. Av nämndens uppföljning av intern kontroll framgår det även att det under år 2018 har funnits brister i ärendehantering och registervården.

Verksamhet

Miljönämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens efterlevnad till mål och uppdrag samt gällande lagstiftning, föreskrifter och styrdokument. Bedömningen grundar sig på att miljönämnden har följt upp nämndens mål, uppdrag och verksamhet. Enligt miljönämndens bedömning har sju nämndsmål uppnåtts under året och tre nämndsmål har delvis uppnåtts. Nämndens bedöms ha en styrning och uppföljning mot mål och resultat. Om verksamheten lever upp till gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten har granskats översiktligt. Inga väsentliga avvikelser har noterats.

Ekonomi

Miljönämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Granskningen har riktat fokus mot nämndens följsamhet till budget och den ekonomiska uppföljningen. Bedömningen grundar sig på att miljönämndens ekonomiska resultat har hållit sig inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna. Miljönämnden redovisar ett resultat på 2,4 Mkr för år 2018. Nämndens ekonomiska uppföljning har granskats och bedömts. Inga väsentliga avvikelser har noterats.

Räkenskaper

Miljönämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Kulturnämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll år 2018 som inte helt tillräckligt. Bedömningen grundar sig på de brister gällande riskhantering som visats i den grundläggande granskningen. Bedömningen grundar sig även på de brister avseende intern kontroll som framkommit i de fördjupade granskningarna under året. Granskningarna avsåg nämndens arbete med direktuphandlingar samt informationssäkerhet.

Den grundläggande granskningen visar att riskanalysen inte speglar verksamhetens olika delar. Riskanalysen bör vara heltäckande och spegla verksamhetens delar, därför är det lämpligt att även riskanalys som rör de olika verksamheterna införlivas i nämndens arbete med intern kontroll. Enligt uppgift från förvaltningen sker det inom respektive verksamhets planering kontinuerlig riskanalys, men att denna riskanalys inte ingått i det formella intern kontrollarbetet.

Granskningen av nämndens kontroller visar att nämnden har beslutat om en intern kontrollplan för 2018 i enlighet med Malmö stads reglemente för intern kontroll. För de nämndspecifika granskningarna anges vem som ansvarar för dessa samt att de ska rapporteras i november 2018 respektive februari 2019. Det vore lämpligt om det även för de kommungemensamma granskningarna tydligt framgår när dessa ska rapporteras och vem som ansvarar för granskningarna.

Verksamhet

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten under år 2018 ha bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Enligt nämndens årsrapport har samtliga nämndsmål uppnåtts.

Nämndens uppföljningsstruktur för verksamhet har granskats och bedömts. Nämnden bedöms ha en tillräcklig uppföljningsstruktur avseende verksamhet. Ett utvecklingsområde är att utarbeta målindikatorer som tydligare mäter måluppfyllelse av nämndsmålen i sin helhet.

Kulturnämndens verksamhet har granskats översiktligt utifrån nämndens reglemente. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med reglementet för nämnden. Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Servicenämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete. Det finns en av nämnden beslutad riskanalys för 2018. Med utgångspunkt i riskanalysen har nämnden antagit en internkontrollplan. Nämnden har följt upp resultatet av direktåtgärder och granskningar i internkontrollplanen.

Verksamhet

Sammantaget bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt under 2018.

Nämnden har följt upp samtliga av nämnden beslutade mål. Nämnden har gjort bedömning att 13 av målen har uppnåtts under året och att 7 av målen delvis har uppnåtts under året. Nämnden har följt upp samtliga av kommunfullmäktige beslutade mål. Nämnden bedöms delvis ha bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Nämnden har redovisat samtliga av kommunfullmäktige till nämnden riktade uppdrag.

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med reglementet för nämnden. Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har beslutat om en budget i balans samt redovisat hur ekonomiska medel ska användas. Nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Fritidsnämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Detta med undantag av intern kontroll som rör verifikationer och löpande bokföring där en fördjupad granskning inom området visar att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete. Det finns en av nämnden beslutad riskanalys för 2018. Med utgångspunkt i riskanalysen har nämnden antagit en internkontrollplan. Nämnden har följt upp resultatet av direktåtgärder och granskningar i internkontrollplanen.

Verksamhet

Sammantaget bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt under 2018.

Nämnden har följt upp samtliga av nämnden beslutade mål. Nämnden har gjort bedömning att sex av målen har uppnåtts under året och att sex av målen delvis har uppnåtts under året. Nämnden har följt upp samtliga av kommunfullmäktige beslutade mål. Nämnden bedöms delvis ha bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Nämnden har genomfört och redovisat samtliga av kommunfullmäktige till nämnden riktade uppdrag.

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med reglementet för nämnden. Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits på ett i övrigt tillfredställande sätt. Nyckeltal för personalomsättning har dock ökat kraftigt sedan 2017.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har beslutat om en budget i balans samt redovisat hur ekonomiska medel ska användas. Nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Intern kontroll

Nämndens interna kontroll bedöms som tillräcklig. Den fördjupade granskningen *Direktupphandling och ramavtalsarbetet* som genomförts under året har dock visat att nämndens hantering av direktupphandlingar inte fullt ut skett i enlighet med gällande regelverk.

Den översiktliga granskningen som genomförts innefattar verksamhetens riskhantering, kontrollmiljö, kontroller samt uppföljning.

Verksamhet

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Den fördjupade granskningen *SIP - samordnad individuell plan* som genomförts under året har dock visat på brister i hanteringen av SIP.

Den översiktliga granskningen som genomförts innefattar följsamhet till och uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndsmål. Vidare innefattar granskningen följsamhet till de lagar, föreskrifter och styrdokument som gäller för verksamheten.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden för 2018 redovisar ett underskott om 5 035 tkr och därmed inte har bedrivit verksamheten inom de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska ramarna samt inte vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Den översiktliga granskningen som genomförts innefattar granskning av om verksamheten har bedrivits inom de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska ramarna, ekonomisk uppföljning samt korrigerande åtgärder.

Räkenskaper

Nämndens räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Funktionsstödsnämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms funktionsstödsnämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en i huvudsak tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete. Det finns en av nämnden beslutad riskanalys för 2018. Med utgångspunkt i riskanalysen har nämnden antagit en internkontrollplan. Nämnden har följt upp resultatet av direktåtgärder och granskningar i internkontrollplanen. I

fördjupad granskning av LSS¹-verksamheten framkommer dock att det finns risker i LSS-verksamheten som inte återfinns i riskanalysen.

Verksamhet

Sammantaget bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt under 2018. Nämnden har följt upp samtliga av nämnden beslutade mål. Nämnden har gjort bedömning att nio av målen har uppnåtts under året och att fem av målen delvis har uppnåtts under året. Nämnden har följt upp samtliga av kommunfullmäktige beslutade mål. Nämnden bedöms delvis ha bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Nämnden har genomfört och redovisat samtliga av kommunfullmäktige till nämnden riktade uppdrag. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med reglementet för nämnden. Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits på ett i övrigt i huvudsak tillfredställande sätt.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har beslutat om en budget i balans samt redovisat hur ekonomiska medel ska användas. Nämnden har följt upp utvecklingen gällande nämndens ekonomi under året och vidtagit korrigerande och kostnadsreducerande åtgärder vid behov. Detta har bidragit till att nämnden har ett positivt ekonomiskt utfall för året. Nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Intern kontroll

Arbetsmarknads- och socialnämndens interna kontroll bedöms som tillräcklig under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens riskhantering, kontrollmiljö, kontroller samt uppföljning. Bedömningen grundar sig på att nämnden i huvudsak har en välfungerande process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete. Nämndens kontrollmiljö bedöms dock som inte helt tillräcklig. I granskningen har det noterats att det har funnits brister i nämndens hantering av delegationsbeslut. Vid granskningstidpunkten pågick det en översyn av delegationsordningens samtliga delar. Brister har även noterats i arbetsmarknads- och socialnämnden interna kontroll avseende verifikationer och löpande bokföring.

Verksamhet

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt under år 2018. Granskningen har riktat fokus mot nämndens efterlevnad till mål och uppdrag samt gällande lagstiftning, föreskrifter och styrdokument. Bedömningen grundar sig på en rad olika iakttagelser.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har antagit 17 nämndsmål som omfattar samtliga kommunfullmäktigemål. I årsanalys 2018 bedömer nämnden att fem nämndsmål har uppnåtts under året, elva nämndsmål har delvis uppnåtts under året och ett nämndsmål har inte uppnåtts under året. Nämndsmalet att arbetsmarknads- och socialnämnden ska verka för att

---

¹ LSS- lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

hemlösa Malmöbor har tillgång till en bostad och säkerställer en trygg boendemiljö för barnen har inte uppnåtts.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har följt upp nämndens mål, uppdrag och verksamheten. Nämnden bedöms ha en styrning och uppföljning mot mål och resultat.

Under året har avvikelser noterats i efterlevnaden av gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Exempelvis har nämnden inte följt gällande upphandlingsbestämmelser.

Allvarliga brister har framkommit i stadsrevisionens fördjupade granskningar av familjehemsplaceringar, arbetsmarknadsinsatser och hemlöshet.

Ekonomi

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedöms inte ha bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Granskningen har riktat fokus mot nämndens följsamhet till budget, den ekonomiska uppföljningen samt korrigerande åtgärder. Bedömningen grundar sig på en rad olika iakttagelser.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ekonomiska resultat har inte hållit sig inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna. Arbetsmarknads- och socialnämndens budget är uppdelad i fyra kommunbidragsramar. Nämnden redovisar en total budgetavvikelse för de fyra ramarna på – 220 mkr. Resultatet för arbetsmarknads- och socialnämnden uppgår till – 95 mkr.

Nämndens ekonomiska uppföljning bedöms inte som tillräckligt tydlig och transparent. Under år 2018 har nämnden även haft stora prognosavvikelser. För ökad transparens rekommenderas nämnden att utveckla avsnittet uppföljning av ekonomin i nämndens rapportering under år 2019.

Nämnden har fattat beslut om korrigerande åtgärder i oktober 2018. Beslutet i oktober omfattade åtgärder som skulle minska kostnaderna under år 2018 med totalt 8,9 miljoner. Enligt årsanalysen bedöms 6,9 miljoner ha realiserats under år 2018. Arbetet med förbättrad tillämpning och uppföljning av delbetalning har, enligt årsanalysen, inte levererats till fullo under året.

Räkenskaper

Arbetsmarknads- och socialnämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande. Avvikelser har dock noterats när det gäller nämndens hantering av Migrationsverkets utbetalning av ersättningar för ensamkommande barn.

Malmö stad har under flera år haft en fordran gentemot Migrationsverket avseende ersättningar för ensamkommande barn. Under år 2018 har erhållna utbetalningar från Migrationsverket överstigit redovisad fordran med 108 miljoner. Utbetalningarna från Migrationsverket avser ersättningar för perioden 2015–2017. Arbetsmarknads- och socialnämnden har i bokslutet 2018 redovisat 108 Mkr som en skuld till Migrationsverket eftersom utbetalningen bedömdes som osäker. Arbetsmarknads- och socialnämndens räkenskaper har granskats av PwC. PwC bedömer, baserat på erhållen information tom 11:e mars år 2019, att utbetalningen ska redovisas som en intäkt och att den upptagna skulden i bokslutet 2018-12-31 om 108 Mkr är felaktig. Utbetalningen från Migrationsverket borde, enligt PwC:s bedömning, ha intäktsförts år 2018. Den identifierade avvikelserna bedöms vara av väsentlig karaktär. I övrigt har granskningen av nämndens räkenskaper inte påvisat några väsentliga avvikelser.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Verksamhet

Sammantaget bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt. Nämnden har följt kommunfullmäktiges beslut i budget 2018, genom att besluta om egna mål där det framgår hur målen förväntas bidra till kommunfullmäktigemålen. Bedömningen grundas på nämndens bedömning av måluppfyllelse samt nämndens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Grundskolenämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Granskningen av nämndens kontroller visar att det finns en fungerande riskhantering, en kontrollmiljö som säkerställer god intern kontroll, systematiska kontroller som är tydligt kopplade till riskanalysen samt en fungerande uppföljning av den interna kontrollen. Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 4 kap. skollagen är även det en viktig del i nämndens interna kontroll.

Verksamhet

Sammantaget bedöms år 2018 ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt. Bedömningen baseras främst på nämndens måluppfyllelse och på revisorernas fördjupade granskning.

Nämnden har följt upp samtliga av nämnden beslutade mål. Nämnden bedöms inte ha uppfyllt samtliga av nämnden beslutade mål 2018. Av totalt elva nämndsmål bedömer nämnden att tio delvis har uppnåtts under året och att ett mål inte har uppnåtts under året. Nämnden bedöms delvis ha bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Nämnden har redovisat sitt arbete med samtliga fem av kommunfullmäktige till nämnden riktade uppdrag. Fördjupad granskning har genomförts av nämndens arbete mot kränkande behandling. Bedömningen är att grundskolenämnden inte helt säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete mot kränkande behandling.

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med reglementet för nämnden. Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits på ett i övrigt ändamålsenligt sätt.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och redovisar ett överskott om 38 366 tkr.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Förskolenämnden

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete. Granskningen av den interna kontrollen avser nämndens följsamhet avseende reglementet för intern kontroll samt skollagens reglering gällande systematiskt kvalitetsarbete.

Granskningen visar att planerade granskningar har genomförts och löpande redovisats för nämnden. Lägesbedömningen, som är förvaltningens rapportering av det systematiska kvalitetsarbetet, rapporteras till nämnden årligen.

Verksamhet

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt 2018. Bedömningen grundas på nämndens måluppfyllelse, nämndens rapportering av det systematiska kvalitetsarbetet i Lägesbedömning 2018 samt genomförda fördjupade granskningar. I årsanalysen bedömer nämnden att sju mål har uppnåtts, sex mål delvis har uppnåtts och ett mål inte uppnåtts. I nämndens lägesbedömning framgår såväl utvecklingsområden samt vilka åtgärder som planeras vidtas.

Nämndens uppföljningsstruktur för verksamhet har granskats och bedömts. Nämnden bedöms ha en tillräcklig uppföljningsstruktur avseende verksamhet där det systematiska kvalitetsarbetet enligt skollagen knyts samman med årsrapporten och verksamhetsplanen. Ett utvecklingsområde är att utarbeta målindikatorer med tydligare anknytning till nämndsmålen.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna. Nämndens uppföljningsstruktur för ekonomi har granskats och bedömts. Nämnden bedöms ha en tillräcklig uppföljningsstruktur avseende ekonomi.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

6 Fördjupade granskningsprojekt

Under året har 13 fördjupade granskningsprojekt genomförts. Dessa redovisas kortfattat nedan. Revisionsrapporterna finns att ladda ner från Stadsrevisionens hemsida www.malmo.se/stadsrevisionen.

1. Våldsbejakande miljöer
2. Direktupphandling och ramavtalstrohet
3. Hemlöshet
4. Arbetsmarknadsinsatser
5. Familjehemsplacerade barn
6. LSS verksamhet
7. Underhåll av fastigheter
8. Kränkande behandling i grundskolan
9. Informationssäkerhet
10. Verifikationsgranskning
11. Kompetensförsörjning
12. Klimatutsläpp och matkonsumtion
13. Samordnad individuell plan

Våldsbejakande miljöer

Malmö stadsrevision har genomfört en granskning av förebyggande arbete mot våldsbejakande miljöer. Syftet med granskningen var att bedöma om Malmö stad säkerställer att det finns ett ändamålsenligt arbete med att förebygga och motverka våldsbejakande miljöer.

Utifrån genomförd granskning är bedömningen att det i huvudsak finns ett ändamålsenligt strategiskt arbete med att förebygga och motverka våldsbejakande miljöer, dock visar granskningen på följande förbättringsområden:

- Roll- och ansvarsfördelningen kan tydliggöras vad gäller styrning och ledning samt säkerställande av efterlevnad av upprättad riktlinje.
- Det föreligger ett behov av förtydligande kring vilka strategiska frågor som ska drivas och följas upp av kommunstyrelsen och vilka frågor som ingår i respektive nämnds strategiska arbete med förebyggande arbete avseende våldsbejakande miljöer.
- Införandet av evidensbaserade metoder för insatser och uppföljning utgör ett viktigt utvecklingsområde.
- Den samordning och samverkan som bedrivs behöver formaliseras i syfte att skapa en tydlig organisation och samverkan som är kopplad till funktion snarare än person.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderas kommunstyrelsen säkerställa att:

- roll- och ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelse och övriga nämnder är tydlig avseende styrning och ledning av det förebyggande arbetet mot våldsbejakande miljöer.
- det särskilda samordningsteamets syfte, arbetsprocesser och mål dokumenteras. Detta för att formalisera samverkan så att arbetet i större utsträckning är kopplat till funktion istället för person.

Arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas säkerställa att:

- lokala samarbetsavtal mellan konsultationsteamet (Malmö stads stödtelefon) och berörda samverkanspartners avseende våldsbejakande extremism upprättas.

Kommunstyrelsen och övriga granskade nämnder rekommenderas säkerställa att:

- arbetet med att utveckla evidensbaserade insatser och metoder fortgår och att Communitys That Care som styrmodell framöver följs upp och utvärderas.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-08-23 och beslutade att översända rapporten till kommunstyrelsen, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och fritidsnämnden för yttrande.

Av kommunstyrelsens yttrande framgår att kommunstyrelsen i stort delar de synpunkter som lämnas i rapporten. Ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och stadens nämnder uppges vara under utredning, och i det arbetet beaktas frågeställningen om hur uppdrag som inte naturligt ligger under en enskild nämnds ansvar bäst kan ledas och samordnas. Kommunstyrelsen leder arbetet med Communitys That Care (CTC) och stadskontoret har i uppdrag att följa upp och utvärdera CTC som styrmodell, vilket bland annat sker genom följeforskning.

Av arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande framgår att nämnden, i enlighet med Revisorskollegiets rekommendation, kommer att verka för att lokala samarbetsavtal mellan konsultationsteamet och berörda samverkanspartners avseende våldsbejakande extremism upprättas. Arbetsmarknads- och socialnämnden följer, och kommer även framgent att följa, utvecklingen av förebyggande insatser och metoder för att säkerställa att de insatser som används är evidensbaserade och ger god effekt. Nämnden kommer vidare att följa upp och utvärdera de insatser och metoder som används inom verksamhetsområdet.

Av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande framgår att nämnden anser att det är angeläget att medverka i mer systematisk uppföljning och utvärdering av CTC-modellen i sin helhet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prioriterar frågan genom att fortsätta bidra till utveckling av evidensbaserade insatser och metoder inom de befintliga strukturer där detta arbete bedrivs.

Av fritidsnämndens yttrande framgår att fritidsnämnden är positiv till genomförd granskning och de förbättringsområden som presenterats. Utvecklingen av evidensbaserade insatser och metoder ligger enligt fritidsnämnden utanför nämndens uppdrag och bör med fördel samordnas centralt i Malmö stad för att skapa en tydlig styrning och ledning. Fritidsnämnden arbetar kontinuerligt med att nämndens anläggningar, verksamheter samt aktiviteter som bedrivs av fritidsnämnden eller genom bidrag från nämnden ska vara trygga.

Av grundskolenämndens yttrande framgår att nämnden bedömer att de i rapporten presenterade rekommendationerna ligger väl i linje med hur grundskolenämndens verksamhet är planerad. Inom grundskolenämnden kommer arbetet som bedrivits på området att upprätthållas och vid behov justeras eller vidareutvecklas.

Direktupphandling och ramavtalstrohet

Stadsrevisionen har genomfört granskning av direktupphandling och avtalstrohet. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och kulturnämnden säkerställer att inköp genomförs i enlighet med avtal och gällande regelverk avseende direktupphandlingar samt om styrelsens och nämndernas interna kontroll härav är tillräcklig. Syftet med granskningen har även varit att bedöma om kommunstyrelsen fullgör sitt uppdrag enligt reglementet att hantera övergripande strategiska frågor som rör hela Malmö stads inköpsverksamhet.

Utifrån genomförd granskning är bedömningen att kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och kulturnämndens hantering av direktupphandlingar inte fullt ut sker i enlighet med gällande regelverk (lagen om offentlig upphandling samt Malmö stads policy och riktlinjer för inköpsverksamheten).

Då brister finns är bedömningen vidare att styrelsen och nämnderna inte säkerställer att det finns en tillräcklig intern kontroll av att inköp genomförs i enlighet med avtal och gällande regelverk för direktupphandlingar. Kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och kulturnämnden behöver därför stärka den interna kontrollen kring direktupphandlingar och rekommenderas:

- Säkerställa att marknadsundersökning och konkurrensutsättning genomförs i samtliga direktupphandlingar.
- Säkerställa att direktupphandlingar dokumenteras (upphandlingens samtliga skeden) då upphandlingens värde beräknas överstiga 100 000 kr.

Kommunstyrelsen och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden behöver dessutom stärka den interna kontrollen kring ingående och avrop från avtal och ramavtal och rekommenderas:

- Säkerställa att avtal och ramavtal inte gäller tillsvidare (utan begränsning i tid) och att ramavtal normalt inte löper under längre tid än 4 år.
- Säkerställa att inköp (avrop) inte sker från avtal eller ramavtal som löpt ut i tid.

Utifrån genomförd granskning är bedömningen att kommunstyrelsen delvis fullgör sitt uppdrag att hantera övergripande strategiska frågor. Upphandlingsenheten stödjer inte förvaltningarna i upphandlingar i den omfattning som efterfrågas. Samtidigt inkommer förvaltningarna inte med årsplaner där förvaltningarnas behov av stöd konkretiseras. Utifrån kommunstyrelsens övergripande strategiska uppdrag rekommenderas styrelsen:

- Arbeta för att förvaltningarna ska inkomma med årsplaner för kommande behov av upphandlingsstöd.
- Arbeta för att upphandlingsenheten i större utsträckning ska kunna möta förvaltningarnas behov av stöd i upphandlingar.

Kommunstyrelsen, hälsa-, vård och omsorgsnämnden och kulturnämnden rekommenderas:

- Säkerställa att respektive förvaltning inkommer med en årsplan till upphandlingsenheten för kommande behov av upphandlingsstöd.

Revisorskollegiet behandlade granskningen vid sitt sammanträde 181212 och beslutade att översända rapporten till kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt kulturnämnden för yttrande. Samtliga yttranden återrapporterades till revisorskollegiet 190319.

Kommunstyrelsen framför i sitt yttrande bl.a. att med anledning av de brister som har identifierats rörande inköp som inte konkurrensutsatts och föregåtts av en undersökning av vilka leverantörer som finns på marknaden och brister kring dokumentation av dessa upphandlingar, avser stadskontoret att under 2019 införa en förändrad administrativ organisation och hanteringsstruktur som bland annat kommer att omfatta förvaltningens hantering av direktupphandlingar och avrop från befintliga avtal. Målet med förändringen är att höja kvalitén på förvaltningens direktupphandlingar samt att förbättra internkontrollen kopplad till dessa och därmed hantera de brister som har identifierats inom området i granskningen. Förändringen kommer även att innebära en bättre kontroll kring befintliga avtal dels med avseende på löpande avtalshantering och behov av översyn av befintliga avtal, dels med en förbättrad struktur.

tur kring avrop av avtal. Ytterligare ett mål med förändringen är att förvaltningen ska ha en bättre leverans till upphandlingsenheten rörande förvaltningens årsplaner.

Vad gäller kommunstyrelsens uppdrag att hantera övergripande strategiska frågor som rör hela Malmö stads inköpsverksamhet, vill kommunstyrelsen lyfta det faktum att upphandlare är en högt eftertraktad yrkeskategori på arbetsmarknaden. Detta har fått till följd att det dels är svårt att rekrytera erfarna och kompetenta upphandlare, dels att personalomsättningen inom yrkesgruppen är relativt hög. Stadskontoret avser att fortsätta arbetet med att stärka upphandlingsenheten och bland annat har gruppens arbete aktivt prioriterats vid lönerevisioner för att göra Malmö stad till en mer attraktiv arbetsgivare för yrkeskategorin.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden redovisar i sitt yttrande bl.a. att nämnden under hösten 2018 inrättade en inköpsfunktion i form av en medarbetare som har rollen som inköpsamordnare. Medarbetaren har goda kunskaper inom lagen om offentlig upphandling (LOU) och många års erfarenhet av Malmö stads organisation. Samordnaren ingår i nätverk tillsammans med upphandlingsenheten och övriga förvaltningar. Inköpsamordnarens uppdrag är att ansvara för nämndens styrdokument och rutiner på området avtal och upphandling samt att bistå upphandlande och inköpande chefer i organisationen vid upphandling och inköp. Under hösten påbörjades uppdraget och samordnaren befinner sig fortfarande i en uppstartsfas, och kommer att arbeta med revisionens rekommendationer under 2019. Av yttrandet framgår vidare att en av inköpsamordnarens första uppgifter var att införskaffa och bygga upp en avtalsdatabas, ett arbete som pågår. Samtliga avtal som tecknas eller tidigare har tecknats och fortfarande löper ska registreras i avtalsdatabasen. Uppbyggnaden av databasen väntas vara klar för att påbörja registrering av avtal i februari 2019.

Inköpsamordnare planerar att under 2019 anordna utbildningar kring inköp, avtal och upphandlingar för chefer inom hälsa-, vård- och omsorgsnämnden. Vid utbildningstillfällena kommer riktlinjerna, rutiner, mallar och styrdokument på området gås igenom för att öka kunskapen i organisationen. Med en ökad kunskap förväntas graden av korrekt hantering kring konkurrensutsättning och dokumentationsplikt vid direktupphandlingar att öka.

I mars 2019 planeras hälsa-, vård- och omsorgsnämnden besluta om nämndspecifika riktlinjer för direktupphandling och i samband med detta tas medföljande rutiner fram. Dessa kommer att utgå från kommunens policy och riktlinjer för inköpsverksamhet och ta avstamp i den guide som upphandlingsenheten tagit fram kring riktlinjer för direktupphandling. Bland annat kommer riktlinjerna att tydliggöra vad hälsa-, vård- och omsorgsnämnden avser med konkurrensutsättning och vid vilken beloppsgräns den ska genomföras samt ange vid vilken beloppsgräns direktupphandlingar ska dokumenteras. I samband med att avtalsdatabasen sätts igång för användning, riktlinjer tas fram och utbildning erbjuds kommer också sidor på intranätet att byggas upp och spridas för att information om regler, rutiner och kontaktuppgifter ska finnas lättillgängligt för samtliga upphandlande chefer och inköpare i organisationen.

Kulturnämnden redogör i sitt yttrande för att nämnden ser allvarligt på granskningens resultat och arbetet för att stärka den interna kontrollen kring direktupphandlingar har redan påbörjats. De åtgärder som kommer att vidtas är bl.a. ett kontrollmoment att inköp genomförs i enlighet med avtal och gällande regelverk kommer att läggas till i den interna kontrollplanen 2019, som beslutas av kulturnämnden i februari. Granskningsmetoden kommer att utgöras av månatliga stickprov som utförs av personer på förvaltningens centrala ekonomienhet. Riktlinjer för direktupphandling kommer att tas fram på förvaltningen för beslut i kultur-

nämnden i april. För att säkerställa att en årlig plan över upphandlingsbehovet tas fram framöver så kommer den att läggas in i förvaltningens årshjul. Utöver ovanstående redogörelse anordnade förvaltningen i oktober 2018 två utbildningstillfällen där personal från upphandlingsenheten informerade kring LOU (lagen om offentlig upphandling). Liknande utbildningar kommer även att hållas under hösten 2019. Med en ökad kunskap förväntas graden av korrekt hantering kring konkurrensättning och dokumentationsplikt vid direktupphandlingar att öka.

Sammanfattningsvis Kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt kulturnämnden delar huvudsakligen revisorskollegiets synpunkter i genomförd granskning.

Hemlöshet

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden säkerställer att det finns ett ändamålsenligt arbete med att förebygga samt motverka hemlöshet. Utifrån genomförd granskning är den övergripande bedömningen att kommunstyrelsen, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden inte säkerställer att det finns ett ändamålsenligt arbete med att förebygga samt motverka hemlöshet.

I granskningen framkom bland annat följande:

- Ansvarsfördelningen avseende arbetet med att förebygga och motverka hemlöshet bedöms inte som tydlig.
- Det saknas en kommunövergripande kartläggning över de insatser som bedrivs i Malmö stad för att förebygga och motverka hemlöshet. Vid granskningstidpunkten var det svårt att få en helhetsbild över de insatser som bedrivs för att förebygga och motverka hemlöshet.
- Det saknas prognoser över hemlöshetsutvecklingen. Det finns inte heller någon bedömning av hur antalet hushåll som inte kan lösa sina bostadsbehov utan samhällets stöd kommer att utvecklas under de kommande åren.
- Det finns en bristande effektivitet och ändamålsenlighet i en del verksamheter och processer. Exempelvis finns det problem relaterade till beställningen, anskaffningen och leveransen av boendelösningar. Vidare finns brister i den process där boendelösningarna matchas med personer som saknar bostad. Kärnprocessen för boende fungerade inte heller ändamålsenligt eller rättssäkert vid granskningstidpunkten.
- Akutboendena i Malmö stad är inte upphandlade.
- Den ekonomiska uppföljningen avseende hemlöshetens ekonomiska konsekvenser är inte tillräckligt tydlig och transparent.

I rapporten lämnas det en rad rekommendationer till kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Kommunstyrelsen och nämnderna har inkommit med yttranden. Yttrandena sammanfattas nedan. För en fullständig redogörelse hänvisas läsaren till respektive yttrande.

Kommunstyrelsen tar till sig revisorskollegiets bedömning. Revisorskollegiet lyfter flera punkter som kommunstyrelsen tar med sig i det framtida arbetet tillsammans med berörda nämnder. Kommunstyrelsen konstaterar vidare att ansvaret i hemlöshetsfrågan är komplicerad. Detta gäller både mellan de olika beslutsnivåerna stat och kommun, så väl som internt mellan de olika förvaltningarna. Kommunstyrelsen återkommer till revisorskollegiet i sep-

tember med en redovisning av de åtgärder och aktiviteter som utförs inom de punkter som revisorskollegiet lyfter fram i sin rapport.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i flera av stadsrevisionens slutsatser och rekommendationer och redogör i yttrandet för vilka åtgärder som kommer att vidtas. Av yttrandet framgår bl.a. följande:

- Arbetsmarknads- och socialnämnden har inrättat en analysgrupp för boende. Gruppen kommer bland annat att analysera behov av lägenheter och lokaler samt ge underlag till beställningar.
- Sedan våren 2018 arbetar arbetsmarknads- och socialnämnden tillsammans med tekniska nämnden på ett nytt sätt med fördelning och matchning av lägenheter. En samverkansgrupp mellan nämndernas förvaltningar bildades i januari år 2019.
- Arbetsmarknads- och socialnämnden har påbörjat ett arbete med att utveckla processen kring uppföljning och prognos av hemlöshetskostnaderna.
- Arbetsmarknads- och socialnämnden reviderar kärnprocessen för boende. Revideringen kommer att vara klar i början av år 2019.
- Under våren 2019 kommer förvaltningsdirektören att fatta beslut om ett vägledningsdokument avseende bistånd till boende.
- Det pågår en upphandling som avser boende utan stödinsatser. Upphandlingen kommer att vara slutförd under år 2019.
- Arbetet med upphandling av boende med stödinsatser har inletts och beräknas vara slutförd år 2020.

Tekniska nämnden delar revisionens övergripande synpunkter att hemlöshetsarbetet har vissa brister i samverkan mellan berörda nämnder och att ansvarsfrågan är delvis oklar. Av yttrandet framgår bl.a. följande:

- Det finns ett behov av att ta fram en för tekniska nämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden gemensam strategi för hur det befintliga beståndet av boenden ska användas för att resurserna ska nyttjas optimalt. Fastighets- och gatukontoret har tagit initiativ till en arbetsgrupp som i samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska ta fram en sådan strategi.
- En åtgärd är nämndens uppdrag att samordna framtagandet av ett program för att motverka hemlöshet med tillhörande handlingsplan. Arbetet sker i samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden instämmer i många av revisionens synpunkter och ska verka för förbättringar inom dessa områden men vill påpeka att det parallellt med granskningen redan påbörjats en rad arbeten som svarar mot en del av revisionens önsningar. Av yttrandet framgår bl.a. följande:

- Eftersom den ökande hemlösheten generellt har sin grund i bostadsbrist för betalningssvaga grupper så finns det ett behov av att stadsbyggnadsnämnden tydliggör vikten av att det planeras fler bostäder för betalningssvaga hushåll. Stadsbyggnadsnämnden har redan tagit ett sådant initiativ och har efter den årliga dialogen med byggaktörer beslutat att ta fram idéer kring bostadsbyggande som kan leda till fler bostäder för hushåll med låga inkomster.
- Stadsbyggnadsnämnden förstår revisionens önskan om bättre prognoser för hemlösheten, men vill påpeka att en sådan prognos i praktiken skulle bli svår att ta fram, och troligen vara högst osäker då så många faktorer påverkar hemlöshetens utveckling. Ingen vedertagen metod för en hemlöshetsprognos finns som sådana för t.ex. befolkningsprognoser. Det finns således en risk med att Malmö stads skulle göra en prognos som skulle ligga till

grund för budgetering och planering. Stadsbyggnadsnämnden föreslår istället en mer övergripande analys över hur faktorer som demografi, flyktingströmmar, bostadsutbud m.m. påverkar hemlöshetens utveckling. Utifrån en sådan analys skulle det på ett mer övergripande plan kunna resoneras kring hemlöshetens troliga utveckling under kommande år.

- Stadsbyggnadsnämnden åtar sig att under år 2019 utveckla målindikatorerna för nämnds-målen som berör hemlöshet och bostäder för alla malmöbor.

Arbetsmarknadsinsatser

Malmö stadsrevision har genomfört en granskning av arbetsmarknadsinsatser. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Granskningen innefattar även en uppföljning av slutsatserna i granskningsrapporten ”Ungdomsarbetslösheten och arbetsmarknadsinsatser” som genomfördes av stadsrevisionen år 2016.

Efter genomförd granskning är bedömningarna följande:

Kommunstyrelsen har en inte helt ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Bedömningen grundas på att kommunstyrelsens ansvar för stadens strategiska arbetsmarknadspolitik behöver förtydligas i syfte att undvika gränsdragningsproblem mot övriga berörda nämnder. Riskanalysen avseende kommunala arbetsmarknadsinsatser kan utvecklas och hanteras inom ramen för övrig riskanalys och internkontrollarbete.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har en inte helt ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Bedömningen görs mot bakgrund av en bristande måluppfyllelse inom arbetsmarknadsområdet samt att de brister som i tidigare granskning identifierats rörande uppföljning på individnivå kvarstår. Arbetet med risker inom arbetsmarknadsområdet skulle stärkas om det hanterades inom ramen för nämndens internkontrollplan istället för att hanteras på avdelningsnivå, vilket bedöms försvåra nämndens sammantagna uppföljning och kontroll.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har en inte helt ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Bedömningen görs mot bakgrund av att de brister som i tidigare granskning identifierats rörande det kommunala aktivitetsansvaret kvarstår. Styrningen och uppföljningen av det kommunala aktivitetsansvaret är otillräcklig, och nämnden uppvisar bristande måluppfyllelse inom området.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-12-12 och beslutade att översända rapporten till kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för yttrande.

Av kommunstyrelsens yttrande framgår att åtgärder kommer att vidtas inom områdena gränsdragning och innebörd av kommunstyrelsens strategiska roll, riskanalys och intern kontroll, samt definition och tydliggörande av gränserna för olika målvärden i stadens måluppföljning.

Av arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande framgår att nämnden instämmer i flera av synpunkterna och rekommendationerna. I yttrandet redogörs för ett antal åtgärder som kommer att genomföras. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen kommer tillsammans med andra berörda förvaltningar att arbeta med att tydliggöra ansvarsfördelning och gränsdragningar i uppdragen samt att se över befintliga samverkansstrukturer utifrån effektivitet, resultat och funktion. Arbetet med riskanalyser kommer att förstärkas och arbetet med att förbättra förvaltningens interna processer fortsätter. Utvecklingsinsatser har genomförts för att ta fram tillförlitliga analysunderlag i form av arbetsmarknadsstatistik kring deltagarflöden och resultat. Nämnden bedömer att samkörningar för att undersöka om deltagande i kommunala arbetsmarknadsinsatser resulterat i minskade utbetalningar av försörjningsstöd kommer att kunna påbörjas under våren 2019.

Av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden yttrande framgår att åtgärder har vidtagits efter genomförd granskning för att vidareutveckla arbetet relaterat till vad som beskrivs i granskningsrapporten. Ett arbete som syftar till att förbättra styrning och uppföljning av det kommunala aktivitetsansvaret har påbörjats och fortsätter under 2019. Utöver detta har insatser för att tydliggöra både extern och intern samverkan inletts.

Familjehemsplacerade barn

Malmö stadsrevision har granskat om arbetsmarknads- och socialnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig uppföljning – i synnerhet på aggregerad nivå - av familjehemsplacerade barn i syfte att skapa förutsättningar för en familjehemsvård av god kvalitet. Arbetsmarknads- och socialnämnden är en ny nämnd sedan 170501.

Den sammanfattande bedömningen är att arbetsmarknads- och socialnämnden *inte* säkerställer att det finns en ändamålsenlig uppföljning *på aggregerad nivå* av familjehemsplacerade barn som skapar förutsättningar för en familjehemsvård av god kvalitet. Bedömningen baseras på att nämnden beträffande familjehemsvården genomför aggregerad uppföljning enbart för nyplacerade barn resp. barn som är föremål för sammanbrott, delvis har ett system för egenkontroll och delvis genomfört riskanalys.

Av rapporten framgår ett antal bedömningar och rekommendationer riktade till arbetsmarknads- och socialnämnden:

- Den aggregerade uppföljningen av familjehemsverksamheten bör kompletteras med uppgifter om de familjehemsplacerade barn – flertalet – som varken är nyplacerade eller föremål för sammanbrott, bl.a. beträffande måluppfyllelse i skolan.
- Egenkontrollen behöver systematiseras bättre med avseende på organisation/samordning, innehåll och hur den dokumenteras/rapporteras.
- Barnenkäter bör genomföras inom familjehemsvården. Enkätresultaten bör redovisas på aggregerad nivå i arbetsmarknads- och socialnämnden.
- Uppgifter om kostnader för konsulentstödda verksamheter bör särredovisas.

Revisorskollegiet är kritiskt till att 73 barn stod i kö till Skolfam 180731, vilket är fler än de 59 barn som var inskrivna. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade 171128 att samtliga barn som uppfyller kriterierna inom metoden ska få ta del av bedömning och stödinsatser från Skolfam.

Av arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande framgår att nämnden välkomnar Malmö stadsrevisions rekommendationer. Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande redogör för pågående och kommande åtgärder, vilka är i enlighet med de synpunkter och rekommendationer som framgår av den granskning Malmö stads revisorer genomfört.

LSS-verksamhet

Malmö stadsrevision har granskat LSS-verksamheten i Malmö stad. Syftet med granskningen har varit att bedöma om funktionsstödsnämnden säkerställer att det bedrivs en ändamålsenlig styrning och ledning samt uppföljning av LSS-verksamheten.

Utifrån genomförd granskning är den övergripande bedömningen att funktionsstödsnämnden i huvudsak säkerställer att det bedrivs en ändamålsenlig styrning och ledning samt uppföljning av LSS-verksamheten. Granskningen har dock visat att det finns en del utvecklingsområden. Bedömningen grundar sig på:

- att funktionsstödsnämndens mål för LSS-verksamheten är tydliga och förankrade. Funktionsstödsnämndens måluppfyllelse bedöms i huvudsak som tillräcklig. Granskningen visar dock på en delvis bristande måluppfyllelse för de mål som antagits för att stärka brukarnas delaktighet (målområde 5 En jämlik stad).
- att funktionsstödsnämnden har en dokumenterad beskrivning av risker avseende LSS-verksamheten. Granskningen visar dock att det finns väsentliga risker i LSS-verksamheten som inte återfinns i riskanalysen. Dessa risker är handläggning av bistånd, personlig assistans, hot och våld, brist på ändamålsenliga bostäder och lokaler, färdtjänst samt utdrag ur belastningsregister.
- att funktionsstödsnämnden har dokumenterade beskrivningar av verksamhetens processer, aktiviteter och rutiner. I granskningen har det inte framkommit något som tyder på att verksamhetens personal inte arbetar i enlighet med dessa.
- att det i funktionsstödsnämnden finns en fungerande uppföljning, utvärdering och återrapportering av LSS-verksamheten som särskilt innefattar handläggningstider, beaktandet av barnrättsperspektivet, uppföljning av insatser, kompetensförsörjning samt klagomål och synpunkter. Granskningen visar dock att funktionsstödsnämnden under perioden januari - 31 oktober 2018 inte tagit del av någon samlad dokumenterad uppföljning och utvärdering avseende insatser.
- att funktionsstödsnämnden under perioden 1 januari - 31 oktober 2018 fattat beslut om ett flertal förbättrande åtgärder vid konstaterade brister, bland annat inom ramen för kvalitetsberättelse, patientsäkerhetsberättelse, avvikelshantering, åtgärdsplan för en budget i balans samt uppföljning av internkontrollplan.

Utifrån resultatet av granskningen rekommenderas funktionsstödsnämnden säkerställa:

- att ytterligare åtgärder vidtas för att öka måluppfyllelsen avseende de mål som antagits för att stärka brukarnas delaktighet (målområde 5 En jämlik stad)
- att ytterligare åtgärder vidtas för att höja kvaliteten på brukarnas genomförandeplaner
- att ytterligare åtgärder vidtas för att förstärka det förebyggande arbete kring hot och våld i LSS-verksamheterna
- att nämndens riskanalys omfattar de största riskerna inom LSS-verksamheten
- att de största riskerna inom LSS-verksamheten hanteras inom ramen för nämndens internkontrollplan för att stärka nämndens uppföljning och kontroll

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-12-12 och beslutade att översända rapporten till funktionsstödsnämnden för yttrande.

Av funktionsstödsnämndens yttrande framgår att följande åtgärder planeras att vidtas utifrån synpunkter och rekommendationer i rapporten. Åtgärderna kommer att följas upp i samband med delår och årsanalys.

- Vidareutveckla arbetet för att tillgodose brukarens behov av kommunikativt och kognitivt stöd.

- Fördjupa samverkansstrukturer med idéburna organisationer och genom det stärka brukarinflytandet.
- Utveckla metoder för ökad användning av välfärdsteknologi genom kommunikativa och digitala lösningar.
- Omarbetas och förenklas mallen för kvalitetssäkring och bedömningsgrund avseende genomförandeplanerna för att bättre svara mot verksamheternas och brukarnas behov.
- Mätning avseende andel personer med aktuella genomförandeplaner ska genomföras.
- Skapa en hållbar organisation för arbetet med brukare med särskilt utmanande beteende ge högre kompetens och bättre arbetsvillkor för medarbetarna vilket ger högre kvalitet för brukarna.
- En indikator som mäter upplevelse av trygghet i målkedja 2019. Mätningen bygger på frågor ställda till brukare gällande trygghet och upplevd rädsla i nationella brukarundersökningar samt trygghetsundersökning inom socialpsykiatri.
- Inför riskdialogerna ska förvaltningen se över och utveckla arbetssättet för att säkerställa att de största riskerna inom LSS-verksamheten omfattas av riskanalysen.
- Inför riskdialogerna ska förvaltningen se över och utveckla arbetssättet för att säkerställa att de största riskerna inom LSS-verksamheten omfattas av riskanalysen och beaktas vid framtagande av internkontrollplan.

Underhåll av fastigheter i Malmö stad

Malmö stads revisorer har genom revisionsbyrån EY granskat servicenämndens underhåll av fastigheter.

Den sammanfattande bedömningen är att servicenämndens övergripande styrning och kontroll avseende det planerade underhållet i huvudsak är tillräcklig. Det finns en ändamålsenlig arbetsstruktur och följsamhet mot gällande rutiner, mål och nyckeltal för att säkerställa utförandet av fastighetsunderhållet. Det är dock inte möjligt att fullt ut bedöma ändamålsenligheten på grund av att samtliga mål ännu inte är uppföljda. Servicenämnden bör tydliggöra innebörden av det kvalitativa måttet att fastigheters funktionella standard och värde ska bevaras, samt definiera innebörden av underhållsskuld. Likaså bör kundsamverkan och återrapportering till servicenämnden stärkas.

Av rapporten framgår ett antal bedömningar och rekommendationer riktade till servicenämnden. Nämnden bör:

- definiera innebörden av underhållsskuld samt innebörden av att bevara fastigheters funktionella standard och värde i syfte att möjliggöra uppföljningar av en eventuell underhållsskuld.
- stärka samverkan med kulturnämnden och fritidsnämnden avseende insyn i och planeringen av underhållsåtgärder.
- stärka återrapporteringen till servicenämnden avseende det bedömda kort- och långsiktiga underhållsbehovet för fastighetsbeståndet.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-10-17 och beslutade att översända rapporten till servicenämnden för yttrande samt till fritidsnämnden och kulturnämnden för kännedom.

Av yttrandet framgår att servicenämnden ser positivt på att nämndens underhåll av fastigheterna i Malmö stad har blivit granskade. Servicenämndens yttrande redogör för pågående och

kommande åtgärder, vilka är i enlighet med de synpunkter och rekommendationer som framgår av den granskning Malmö stads revisorer genomfört.

Kränkande behandling i grundskolan

Malmö stadsrevision har genomfört en granskning av kränkande behandling i grundskolan. Syftet med granskningen var att bedöma om grundskolenämnden säkerställer att arbetet mot kränkande behandling bedrivs ändamålsenligt och med en tillräcklig intern kontroll. Sammanfattningsvis är bedömningen att grundskolenämnden inte helt säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete mot kränkande behandling. Bedömningen är vidare att grundskolenämnden inte helt har säkerställt att arbetet bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Bedömningen grundar sig på nedanstående redogörelse.

Det förebyggande arbetet

Bedömningen utifrån genomförda granskningsinsatser är att grundskolenämnden i allt väsentligt säkerställer ett ändamålsenligt förebyggande arbete mot kränkande behandling. Granskningen har visat att det bedrivs ett aktivt förebyggande arbete mot kränkande behandling på de utvalda skolorna. Det är ett prioriterat område och intervjuerna visar på att det finns en genomgående medvetenhet och en kunskap om vikten av det förebyggande arbetet på skolan. Rastaktiviteter och att öka mängden vuxna som är synliga i skolan är det som framhålls som särskilt viktigt för det förebyggande arbetet av såväl personal på skolorna som intervjuade elever.

För de tre utvalda skolorna förekommer inga till nämnden återrapporterade delegationsbeslut om genomförande av förebyggande åtgärder på generell nivå. De granskade skolornas planer mot kränkande behandling innehåller förebyggande åtgärder, men beslut om planerna har inte återrapporterats avseende läsåret 2017/2018. Granskningen har också visat att det i förvaltningens rutiner inte är närmare beskrivet vilka förebyggande åtgärder som ska återrapporteras av skolorna. Förvaltningen har identifierat att det förekommer att fel typ av åtgärder rapporteras till nämnden. Nämnden bör stärka den interna kontrollen av att återrapportering av dessa beslut sker. Det blir annars inte möjligt att få en fullständig och enhetlig bild av vilka förebyggande åtgärder av generell karaktär som genomförs på skolorna.

Planer mot kränkande behandling

Bedömningen utifrån genomförda granskningsinsatser är att grundskolenämnden inte har säkerställt att arbetet med planer mot kränkande behandling bedrivs ändamålsenligt och med en tillräcklig intern kontroll. Enligt nämndens delegationsordning ska beslut om upprättande av plan mot kränkande behandling återrapporteras till nämnd. Ingen sådan återrapportering av beslut har skett till nämnden för planer avseende läsåret 2017/2018. Förvaltningsledningen säkerställer inte heller på ett systematiskt sätt att samtliga skolor årligen har beslutat om en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav. Vid granskningstillfället hade 13 skolor ingen för året beslutad plan och tre skolor saknade plan överhuvudtaget.

Utifrån granskning av de tre utvalda skolorna kan konstateras att en av skolorna inte varje år upprättar en plan mot kränkande behandling. För en annan av skolorna kan konstateras att lagens krav om att redovisa hur åtgärderna från föregående års plan genomfördes inte är uppfyllt. Nämnden bör stärka den interna kontrollen av att planer mot kränkande behandling upprättas enligt gällande lagstiftning. Nämnden bör vidare stärka den interna kontrollen avseende rapportering av delegationsbeslut till nämnden avseende upprättande av plan. Nämnden rekommenderas också att överväga att stärka rutinerna kring upprättande av planer mot kränkande behandling, i form av exempelvis stödmaterial, statistik och/eller en förvaltningsgemensam mall för hur en plan måste se ut för att uppfylla lagkraven.

Anmälan, utredning och åtgärder

Bedömningen utifrån genomförda granskningsinsatser är att grundskolenämnden i allt väsentligt säkerställer ett ändamålsenligt arbete mot kränkande behandling avseende anmälan, utredning och åtgärder. Det finns tydliga upprättade rutiner och förvaltningen upplevs som ett gott stöd på området av skolorna. Förvaltningen har tagit fram beslutsstöd som gör att processen kan följas såväl totalt för samtliga kommunala skolor samt på enskilda skolor. Även rektorerna har tillgång till detta verktyg. De utvalda skolorna arbetar aktivt med anmälan, utredning och åtgärder avseende kränkande behandling.

Bedömningen är dock att grundskolenämnden inte har säkerställt att arbetet med anmälan, utredning och åtgärder bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. För en av skolorna i vårt urval har inga anmälningar av kränkande behandling skett till nämnden 2018. Samma skola har inte återrapporterat några beslut om utredning och åtgärder. För en annan av skolorna har enbart fyra anmälningar till huvudman tagits upp i grundskolenämnden under perioden januari-april 2018. Samtliga dessa fyra fall hade dock anmälningsdatum 2017. Det har konstaterats att beslut om utredning och åtgärder inte alltid rapporteras till nämnden vid nästkommande nämndssammanträde. Nämnden får således inte i samtliga fall rapport om att utredning har genomförts skyndsamt och att skäliga åtgärder har vidtagits. Nämnden bör stärka den interna kontrollen av att anmälan till huvudman avseende kränkande behandling samt anmälan av delegationsbeslut avseende utredning och åtgärder sker enligt lag och nämndens delegationsordning.

Övergripande uppföljning och konstaterade brister i arbetet

Bedömningen är att nämnden kan stärka uppföljningen av arbetet mot kränkande behandling. Det saknas specifik analys av arbetet mot kränkande behandling i förvaltningens senaste kvalitetsrapport. Nämnden rekommenderas säkerställa att det sker en specifik dokumenterad övergripande analys av arbetet mot kränkande behandling.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-06-13 och beslutade att översända rapporten till grundskolenämnden för yttrande.

Av grundskolenämndens yttrande framgår att grundskolenämndens och förvaltningens åtgärder är bland annat att göra viss revidering av delegationsordningen samt utveckla uppföljningen i kvalitetsdialoger för att säkerställa att planer mot kränkande behandling upprättas enligt gällande lagstiftning och återrapporteras till nämnd. Grundskolenämnden kommer även att utveckla analysen av upplevda kränkningar, utredningar och åtgärder ur ett huvudmannaperspektiv genom varje elevs bästa skola och redovisa denna analys inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Informationssäkerhet

Malmö stadsrevision har genomfört en granskning av informationssäkerheten. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsens, kulturnämndens samt hälsa- vård- och omsorgsnämndens interna kontroll avseende arbetet med informationssäkerhet är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är bedömningen att:

Kommunstyrelsens interna kontroll inte är tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att det på övergripande nivå saknas en heltäckande, systematisk uppföljning av arbetet med informationssäkerhet i Malmö stad. Vidare framkommer av granskningen att anvisningar och riktlinjer uppfattas som alltför omfattande med avsaknad av tydliga instruktioner och därmed svåra att omsätta i praktiken.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- Säkerställa att nämnderna efterlever de krav som ställs i framtagna riktlinjer och anvisningar för informationssäkerhet.
- Säkerställa att nämnderna erhåller det stöd som krävs för implementering av ställda krav.
- Ta fram riktlinjer för enklare förståelse och implementering avseende informationssäkerhet.
- Skapa struktur för enhetlig uppföljning av informationssäkerhet inklusive IT-säkerhet i Malmö stad.

Kulturnämndens interna kontroll inte är tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att gällande riktlinjer inte efterlevs i tillräcklig utsträckning samt att det saknas dokumenterade rutiner som tydliggör hur rapportering och uppföljning av säkerhetsbrister/incidenter ska ske inom förvaltningen.

Kulturnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att nyanställda samt befintliga medarbetare informeras om riktlinjer och anvisningar för informationssäkerhet.
- Säkerställa att det finns en aktuell förteckning över all utrustning och programvara som används inom förvaltningens verksamheter.
- Löpande och systematiskt följa upp efterlevnad av ställda krav i riktlinjer och anvisningar för informationssäkerhet.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens interna kontroll är i huvudsak tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att riktlinjerna efterlevs i stor utsträckning och att det finns tydliga rutiner för avvikelserapportering. Det har dock framkommit att systemet för incidentrapportering, AGERA, inte används fullt ut.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden rekommenderas att:

- Löpande och systematiskt följa upp efterlevnad av ställda krav i riktlinjer och anvisningar för informationssäkerhet.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-10-17 och beslutade att översända rapporten till kommunstyrelsen, hälsa- vård- och omsorgsnämnden och kulturnämnden för yttrande.

Av kommunstyrelsens yttrande framgår att kommunstyrelsen delar revisionens synpunkter i rapporten. Vidare framgår att Malmö stads informationssäkerhetsarbete är under reformering och att de frågor och resultat som granskningen omfattar kommer att utgöra viktiga ingångsvärden för det fortsatta arbetet.

Av hälsa-, vård- och omsorgsnämndens yttrande framgår att nämnden planerar att vidta åtgärder med anledning av granskningen. Under det första kvartalet 2019 ska förvaltningen ta fram en kommunikationsplan och en process som syftar till att löpande följa upp hur väl förvaltningens verksamheter känner till och efterlever regler för informationssäkerhet. Processen för incidentrapportering kommer att förenklas och förbättras. Vidare pågår arbete med att ta fram förvaltnings-specifika rutiner för informationssäkerhet som beskriver hur relevanta regler ska tillämpas praktiskt med hänsyn till förvaltningens informationstillgångar.

Av kulturnämndens yttrande framgår att kulturnämnden ser allvarligt på granskningens resultat. Arbete för att säkerställa att revisionens rekommendationer implementeras och följs upp har påbörjats på kulturförvaltningen. Ett utkast till rutin för hur säkerhetsavdelningen tar del av säkerhetsrelaterade incidenter inrapporterade i incidenthanteringssystemet AGERA har tagits fram. Avsikten är att förvaltningens beredskapssamordnare månatligen gör utdrag ur AGERA i syfte att ta fram underlag för prioriteringar och säkerhetshöjande satsningar. För att säkerställa att nyanställda och befintliga medarbetare informeras om riktlinjer och anvisningar för informationssäkerhet planeras en utbildningsinsats i samband med ordinarie APT-möten för samtliga medarbetare under 2019. Ett tillägg till checklisten för introduktion till nyanställda på kulturförvaltningen görs i form av att punkten gällande information om säkerhet kompletteras med förtydligande gällande informationssäkerhet.

Av kulturnämndens yttrande framgår vidare att en inventering av telefoner och läsplattor har påbörjats för att säkerställa att det finns en aktuell förteckning över all utrustning och programvara som används inom kulturförvaltningens verksamheter. Ett formulär för signering och registrering i samband med ut- och återlämning av utrustning har upprättats i syfte att ajourhålla förteckningen. För att löpande och systematiskt följa upp efterlevnad av ställda krav i riktlinjer och anvisningar för informationssäkerhet inrättas ett nätverk av förvaltningens säkerhetsombud i syfte att säkerställa ett systematiskt arbetssätt gällande förvaltningens säkerhetsfrågor, däribland informations-säkerheten.

Verifikationsgranskning

Malmö stadsrevision har stickprovsvis granskat verifikationer och löpande bokföring vid arbetsmarknads- och socialnämnden, fritidsnämnden och miljönämnden för perioden januari - juni 2018. Syftet med granskningen har varit att bedöma om den del av nämndernas interna kontroll som rör verifikationer och löpande bokföring är tillräcklig

Arbetsmarknads- och socialnämnden, fritidsnämndens och miljönämndens interna kontroll som avser verifikationer och löpande bokföring bedöms sammantaget som inte helt tillräcklig.

Av rapporten framgår ett antal väsentliga avvikelser och rekommendationer beträffande bl.a. periodisering av utgifter, attestrutiner och innehåll på verifikationer samt brister i upphandlingsförfarande och upphandlingsdokumentation.

Revisorskollegiet uppmanar särskilt miljönämnden, men även arbetsmarknads- och socialnämnden och fritidsnämnden, att säkerställa att regelverket kring upphandlingar följs.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-11-28 och beslutade att översända rapporten till arbetsmarknads- och socialnämnden, fritidsnämnden och miljönämnden för yttrande samt till kommunstyrelsen för kännedom.

Av yttrandena framgår att de tre nämnderna i huvudsak instämmer i rapportens slutsatser och redovisar åtgärder för samtliga synpunkter i granskningen.

Kompetensförsörjning

Malmö stadsrevision har granskat kompetensförsörjningsarbetet. Syftet med granskningen har varit att kartlägga och bedöma om kommunstyrelsens övergripande roll inom kompetensförsörjningsarbetet bedrivs ändamålsenligt utifrån tilldelat ansvar och kommunfullmäktiges mål. Vidare har syftet varit att bedöma om kommunstyrelsen, hälsa, vård- och omsorgsnämnden, funktionsstödsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden bedriver ända-

målsenlig kompetensförsörjning utifrån mål och riktlinjer, samt säkerställer att det finns en tillräcklig styrning och kontroll avseende kompetensförsörjningsarbetet.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte är:

- Kommunstyrelsens övergripande roll inom kompetensförsörjningsarbetet bedrivs i huvudsak ändamålsenligt utifrån tilldelat ansvar och kommunfullmäktiges mål. Däremot bedöms kommunstyrelsen som ansvarig för stadskontoret inte bedriva ett helt ändamålsenligt arbete med kompetensförsörjning utifrån mål och riktlinjer. Slutligen bedöms att styrning och kontroll avseende kompetensförsörjningsarbetet inte är helt tillräcklig.
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden bedöms inte bedriva en helt ändamålsenlig kompetensförsörjning utifrån mål och riktlinjer. Vidare bedöms att styrning och kontroll avseende kompetensförsörjningsarbetet inte är helt tillräcklig.
- Funktionsstödsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden bedöms i huvudsak bedriva en ändamålsenlig kompetensförsörjning utifrån mål och riktlinjer. Vidare bedöms nämnderna i huvudsak säkerställa att det finns en tillräcklig styrning och kontroll avseende kompetensförsörjningsarbetet.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-11-28 och beslutade att översända rapporten till kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, funktionsstödsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden för yttrande.

Av kommunstyrelsens yttrande framgår att kommunstyrelsen i den årliga kommunövergripande sammanställningen avser att vidareutveckla analysen och återkopplingen till nämnderna avseende framtagna gapanalyser och kompetensförsörjningsplaner, i syfte att skapa lärande, stöd, samarbete och utveckling. Inom den egna förvaltningen kommer HR-enheten med stöd från HR-strategiska avdelningen, att utveckla såväl process som analys och innehåll av kompetensförsörjningsarbetet.

Av hälsa-, vård- och omsorgsnämnden yttrande framgår att åtgärder för en ökad måluppfyllelse kommer att vidtas utifrån mål och indikatorer i nämndsbudgeten 2019. Nämnden har beslutat om en ny kompetensplan samt uppdaterat sin aktivitetsplan. Nämnden är medveten om att analysarbetet i kompetensförsörjningsprocessen har förbättringsområden, där en del är att utveckla metoden kring gapanalysen. I arbetet med gapanalysen 2019 kommer en kvalitativ analys att göras. Nämnden vill särskilt lyfta att arbetet med kompetensförsörjning är ett långsiktigt arbete och att det kan ta tid innan åtgärdernas effekter syns i verksamheten.

Av funktionsstödsnämndens yttrande framgår att det har tillsatts en övergripande styrgrupp för förvaltningens kompetensförsörjningsarbete, vilket bland annat förväntas bidra till ökad förankring av aktiviteter i förvaltningen. Under 2019 fortsätter förvaltningen arbetet med att minska antalet deltidsanställda och istället anställa fler personer på heltid. Förvaltningen arbetar även med olika pilotprojekt för att uppnå en bättre måluppfyllelse.

Av arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande framgår att insatser kommer att göras för att förbättra och säkerställa implementering och uppföljning av nämndens kompetensförsörjningsplan 2019. I samband med kommande gapanalys kommer riskanalysen att utvecklas ytterligare. Detta för att kunna göra en djupare analys av riskerna. Vid behov kommer även en ekonomisk konsekvensanalys kopplad till kompetensförsörjningsplanen att göras.

Klimatutsläpp och matkonsumtion

Malmö stadsrevision har granskat om policyn för hållbar utveckling och mat för Malmö stad efterlevs samt om genomförande, utvärdering och uppföljning är ändamålsenlig vid kommunstyrelsen, förskolenämnden, grundskolenämnden, servicenämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden.

Enligt policyn, som beslutades av kommunfullmäktige 2010-10-28, ska nämnder och styrelser bryta ner de övergripande målen till delmål och åtgärder som är anpassade till respektive ansvarsområden och arbeta in dessa i sina verksamheter. Uppföljningen av policyn ska integreras med övrig uppföljning i nämndernas och styrelsernas årsbokslut.

Den sammanvägda bedömningen för flertalet av de granskade nämnderna är att policyn för hållbar utveckling och mat för Malmö stad **delvis** efterlevs samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **delvis** är ändamålsenlig. Kommunstyrelsen och kulturnämnden bedöms **inte** efterleva policyn samt **inte** ha genomförande, utvärdering och uppföljning som är ändamålsenlig. Revisorskollegiet vill särskilt uppmärksamma kommunstyrelsen på dess uppsiktsplikt över nämndernas arbete med policyn för hållbar utveckling och mat.

På nämnds nivå är bedömningen att:

- kommunstyrelsen **inte** efterlever policyn samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **inte** är ändamålsenlig.
- kulturnämnden **inte** efterlever policyn samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **inte** är ändamålsenlig.
- hälsa- vård och omsorgsnämnden **delvis** efterlever policyn samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **delvis** är ändamålsenlig.
- grundskolenämnden **delvis** efterlever policyn samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **delvis** är ändamålsenlig.
- servicenämnden **delvis** efterlever policyn samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **delvis** är ändamålsenlig.
- miljönämnden **i huvudsak** efterlever policyn samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **i huvudsak** är ändamålsenlig.
- förskolenämnden **i huvudsak** efterlever policyn samt att genomförande, utvärdering och uppföljning **i huvudsak** är ändamålsenlig.

Bedömningen grundas på att kommunstyrelsen och flertalet av de granskade nämnder saknar delmål och uppföljning avseende målen i matpolicyn samt att initiativ till åtgärder och insatser inte har tagits av kommunstyrelsen eller flera av de granskade nämnderna. Ingen samlad rutin finns för att efterleva matpolicyn vid representation och evenemang.

Kommunstyrelsen rekommenderas att säkerställa:

- att det finns tydliga och för organisationen enhetliga riktlinjer för hur matpolicyn ska tillämpas vid representation.
- att det finns en sammanhållen struktur för tillämpning, uppföljning och utvärdering av policyn för hållbar utveckling och mat med kontinuerlig avrapportering från nämnderna.
- att systemet för uppföljning av växthusgasutsläpp skyndsamt tas i bruk och implementeras i organisationen.

Utöver rekommendationerna särskilt riktade till kommunstyrelsen lämnas även följande rekommendationer:

- kommunstyrelsen, förskolenämnden, grundskolenämnden, servicenämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt kulturnämnden rekommenderas att utifrån bristerna i granskningen upprätta åtgärdsplaner för hur målen i matpolicyn ska nås, där det tydligt framgår när och hur åtgärderna ska ske, beräknad kostnad för åtgärderna, förväntad effekt av åtgärderna samt vem som är ansvarig för respektive åtgärd.
- samtliga nämnder rekommenderas att se över vilka krav som ställs kring hållbarhetsfrågor i avtalen med externa aktörer utöver det som sker inom ramen för de kommungemensamma upphandlingsrutinerna.
- kommunstyrelsen, grundskolenämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt kulturnämnden rekommenderas att bryta ner det övergripande målet i matpolicyn avseende eko-andel till delmål och följa upp detta i samband med övrig måluppföljning i kommunstyrelsen respektive nämnderna.
- miljönämnden rekommenderas att följa upp målen i matpolicyn i samband med övrig uppföljning i nämnden.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2018-11-28 och beslutade att översända rapporten till kommunstyrelsen, förskolenämnden, grundskolenämnden, servicenämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden samt miljönämnden för yttrande.

Av yttrandena framgår att kommunstyrelsen och de sex nämnderna till övervägande del instämmer i rapportens slutsatser samt lämnar förslag till åtgärder.

Samordnad individuell plan

Stadsrevisionen har granskat om arbetet med SIP (samordnad individuell plan) inom hälsa-, vård- och omsorgsnämnden är samordnat och bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och riktlinjer. Stadsrevisionen har även granskat om arbetet med SIP följs upp, analyseras och om relevanta åtgärder vidtas vid behov.

Bedömningen är att arbetet med SIP inte fullt ut är samordnat och inte fullt ut bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och riktlinjer. Granskningen visar exempelvis att nämnden inte säkerställer att alla brukare som är i behov av en SIP får det utan dröjsmål, att kvaliteten i de SIP:ar som upprättas är ojämn och att uppföljning av SIP sällan görs enligt upprättad rutin. Granskningen visar även att samverkan fungerar olika väl beroende på inom vilken arbetsprocess en SIP upprättas. Bedömningen är vidare att åtgärder som rör arbetet med SIP vidtas men att nämndens arbete med uppföljning och analys behöver utvecklas. Sammantaget är bedömningen att hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbete med SIP inte är helt ändamålsenligt.

Av rapporten framgår ett antal rekommendationer till hälsa-, vård- och omsorgsnämnden:

- Säkerställa att lagstiftning, processer och rutiner efterlevs genom att se till att SIP upprättas utan dröjsmål då behov finns, arbeta för en jämn kvalitet i de SIP:ar som upprättas samt se till att uppföljning av SIP:ar görs.
- Göra dokument i form av processer och rutiner mer tillgängliga och enkla att hitta för medarbetarna.
- Säkerställa att det finns en fungerande samverkan i alla delar inom Malmö stad och med externa vårdaktörer. I detta ingår att tydliggöra ansvarsfördelningen, skapa samsyn gällande när en SIP ska upprättas samt se till att överlämning av SIP mellan personal inom förvaltningen fungerar.

- Säkerställa att uppföljning av arbetet med SIP omfattar samtliga arbetsprocesser, det vill säga även det arbete som sker utanför mobilt vårdteam och samverkan vid utskrivning, SVU.
- Utveckla arbetet med uppföljning av SIP. I detta ingår exempelvis att följa kvaliteten i de SIP:ar som upprättas och säkerställa att medarbetarna rapporterar avvikelser som rör SIP lika för att kunna använda underlaget i det systematiska kvalitetsarbetet.

Av hälsa-, vård- och omsorgsnämndens yttrande framgår att nämnden bedömer att det, via planerade åtgärder och pågående utvecklingsarbete i kombination med förvaltningens nya organisering, finns goda förutsättningar att säkerställa att rekommendationerna i revisionsrapporten åtgärdas. Sedan granskningen har förbättringsåtgärder redan implementerats eller påbörjats med avsikt att skapa och implementera en mer kvalitetssäkrad SIP-process.

Under våren 2019 kommer det hållas utbildning och workshoppar om SIP för chefer och medarbetare inom förvaltningen. Workshopparna sker i samverkan med slutenvården och primärvården. Målsättningen är att workshopparna ska leda till en samsyn av SVU (samverkan vid utskrivning från slutenvården) och SIP-processen. Sedan granskningen har samtlig berörd personal inom förvaltningen fått ta del av den informationsfilm om SIP som ännu inte hade nått ut till alla enheter vid tiden för granskningen.

Som ett led i utvecklingsarbete kommer förvaltningen under 2019 att fortsätta verka aktivt för att lyfta frågor i samverkansorganet gällande upprättande av SIP och sprida de verktyg som tagits fram. I samverkansorganet deltar förtroendevalda politiker från Malmö stad och Region Skåne. För att främja samverkan mellan berörda huvudmän har åtgärder vidtagits, exempelvis utbildning i SIP, inspirationskonferens för kvalitet i SIP, SIP-filmen samt diskussion på nätverksmöten kring avvikelser som berör SVU-processen. Nämnden konstaterar att det behövs ytterligare information och kunskap i verksamheterna om att personal kan initiera en SIP där behov finns samt skyldigheten att skyndsamt medverka vid en kallelse till upprättande av en SIP. Förhoppningen är att årets planerade workshoppar ska bidra till att skapa samsyn kring arbetet med SIP.

Förvaltningen kommer under 2019 att implementera applikationen ”Rutinkollen SIP” som är ett verktyg för egenkontroll. Verktöget är ett IT-stöd som innehåller sex stycken kontrollvärden. Syftet med verktöget är att verksamheten själv följer upp hur väl rutiner för olika områden följs. Förvaltningen har skrivit även in värdet av SIP i kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen och kommer inkludera SIP i det övergripande och systematiska arbetet.

Det finns en gemensam hemsida som rör SIP som kommunförbundet Skåne har ansvar för. Nämnden anger att förbättringsåtgärder har genomförts sedan granskningen för att göra det lättare för medarbetarna att hitta information om SIP. Region Skåne har gjort små justeringar i IT-stödet ”Mina Planer” som även används av personalen inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen. Syftet med justeringarna är att göra systemet mer användarvänligt, fler förändringar väntas komma under året.

7 Granskning av de kommunala bolagen

Den av kommunfullmäktige utsedde lekmannarevisorn samverkar med den auktoriserade revisorn i revisionen av de kommunala bolagen. Lekmannarevisorn har uppdraget att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget regleras i aktiebolagslagen kapitel 10 och kommunallagen kapitel 12. Lekmannarevisorn upprättar en granskningsrapport för berört bolag. Denna tillställs kommunfullmäktige och respektive bolags årsstämma.

På uppdrag av lekmannarevisorerna har följande särskilda granskningar genomförts:

Offentlighetsprincipen

Malmö Stadshus AB

Direktupphandlingar –

Boplats Syd AB, MINC i Sverige AB, MKB Fastighets AB, Malmö Live Konserthus AB, Malmö Leasing AB, Malmö kommuns Parkerings AB, Malmö Stadsteater AB, Parkeringsövervakning i Malmö AB, Sydsvatten AB och SYSAV AB.

Bilaga 1: Granskningsrapporter och revisionsberättelser

Bilaga 1 innehåller granskningsrapporter och revisionsberättelser avseende helägda kommunala bolag.

Bilaga 2: Granskningsrapporter och revisionsberättelser

Bilaga 1 innehåller granskningsrapporter och revisionsberättelser avseende delägda kommunala bolag, stiftelser, kommunalförbund och finansiellt samordningsförbund.